

enhver af de Tilstedeværende, at Hr. Andersens Hensigt laa langt fra at krænke Kongen, og at det pienfynlig var en Fortalelse, der laa til Grund for ovennævnte uheldige Yttring, kunde denne ministerielle Tilrettevisning formentlig meget godt været sparet". De ville altsaa se, at dette Blad meddeler klart og bestemt, at de oftnævnte Ytringer ere falske, og at Bladet forklarer dem paa selv samme Maade, som jeg forklarede dem, da jeg vilde tage denne Sag saa mildt, som det vel var muligt. Derefter blev Lærer Andersen afhørt, og jeg maa gjøre opmærksom paa, at det var væsentlig kun med Hensyn til, hvorvidt den Artikel i Morgenbladet var skreven med hans Vidende og Billie, i de stærke Udtryk og med den stærke Paaberaabelse af hans Ufhyldighed, som fremgik deraf. Jeg har ligeledes her en Udskrift af dette Forhør over Lærer Andersen, som afgiver en ganske mærkelig Belysning til, hvorledes den Erklæring vilde være bleven, som jeg vilde have faaet fra ham, hvis jeg havde indhentet den. Han har nemlig en ganske ualmindelig svag Sukommelse. Uagtet det kun er faa Dage efter, at han har faaet Brev fra den ærede Forespørger, kan han ikke længere erindre Alt, hvad dette Brev indeholdt. Han mindes heller ikke, hvilke Udtryk han har brugt, da han svarede, men han tror sikkert at have brugt paa sine Udtryk. Hvorvidt han skulde have skrevet, at han var i Færd med at søge den ærede Forespørger og hans Venners Raad om, hvorledes han skulde søge Opreisning for denne Sag, „forsikkrer han ikke at kunne erindre". Han har vel yttret i sin Svarskrivelse, at han følte sig overbevist om sin Ufhyldighed, men „tror ikke at have udtalt sig saaledes, som der staar i Artiklen"; han kan heller ikke sige med nogen Bestemthed, om han har bemyndiget Vedkommende til at optræde paa sine Begne; det har maalké dog nok været forudsat. Han kan heller ikke erindre det Mindste af, hvorledes han har indledet Staaletalen for Hans Majestæt Kongen. Han erklærer kun, at han paa det Bestemteste maa benegte, at han vilde udbringe en Staal for „den, der kalder sig Konge". Han siger, at han ikke har villet sige noget Fornærmeligt. Dernæst kan han bestemt huske, at han hørte Interpellationen ved Mødet om, hvad det skulde betyde: den, som kalder sig Konge. Han erklærer det bestemt her og siger, at Grunden, hvorfor han ikke svarede, var, fordi han vidste, at han ikke havde villet fornærme Kongen. Han havde desuden hørt Ordet to Gange og vilde ikke forlange det tredje Gang. Han tilføjer endvidere, at det er ham bekendt, at der anden Gang ved Mødet blev stillet Interpellation til ham om den samme Sag, men da havde han allerede forladt Mødet. Jeg vil bede de Herrer om at sammenligne denne Erklæring af Lærer Andersen selv med den bestemte Udtalelse i „Morgenbladet" af den ærede Forespørger, at Lærer Andersen ikke har

hørt den Interpellation, som var stillet til ham ved Mødet. Da der nu forelaa en saa aldeles bestemt Modsigelse mellem Lærer Andersens Forklaring og den Forklaring, som var afgiven af Vidnerne under Guds Tilbud, fandt Ministeriet det rigtigst at lade Lærer Andersen konfrontere med de nævnte 6 Vidner og efter at de paa begge Sider fastholdt deres Forklaring med en ganske uvæsentlig Indsigelse, som blev gjort mod den Gnes Forklaring, og som ikke influerer paa Hovedsagen, saa have disse 6 Vidner i Lærer Andersens Paahør aflagt Lovens Ed paa, at de Alle som En erindrede bestemt at have hørt det, de tidligere have givet Forklaring om. Dommeren havde tilføjede, som før berørt, indoaarslet Redaktør Pedersen, og jeg skal gjerne med den ærede Formands Tilbedelse oplæse Slutningen af Vidneforhøret. „Sluttelig fremlagde Dommeren til Forhørets Følge et Exemplar af „Nassovs Tidende" Nr. 216 for 18de f. M. og bemærkede, at han paa Grund af en deri indrykket Artikel, hvori Redaktør W. Pedersen erkjender, at den oftmeldte Yttring om Kongen er bleven brugt af Skolelærer Andersen, havde anset det rettest tillige at modtage hans nærmere Forklaring i denne Henseende. Da imidlertid Pedersen, der for Tiden er syg, ikke kunde give Møde i Retten, hvorom Segeanttest var fremsendt og blev fremlagt, fandtes det ikke, at Sagen derefter burde udsættes.

Forhøret blev saaledes sluttet."

Det er altsaa de Forudsætninger, fra hvilke Regjeringen er gaaet ud efter de foreløbige Undersøgelser, den tidligere Lod anstille i denne Sag, og jeg tror, at det er fuldstændig juridisk bevist, at disse forudgaaede Undersøgelser vare rigtige. Jeg skal heller ikke nu drøle videre ved denne Sag; men jeg skal kun henstille, om det ikke havde været bedre for Lærer Andersen, at det var blevet ved den Rettesættelse, han fra først havde faaet, end at Sagen nu er kommet til det Punkt, at han staar med en meget svag Sukommelse over for 6 edfæstede Vidner. Hvad deraf kan komme ud, kan jeg ikke sige; men jeg maa udtrykkelig fremhæve her, at Skylden for, hvad der mulig senere vil komme, vil ikke komme til at hvile paa Ministeriet eller paa mig, men paa dem eller den, der have tvunget Ministeriet ind paa en Vej, som det fra først af ikke har villet følge. Jeg er i ørigt i een Henseende erkjendelig for, at denne Interpellation er kommen frem her i Thinget. Jeg faaer derved Leilighed til strax klart og bestemt at udtale det Standpunkt, hvorpaa jeg staar lige over for Skolens og Kirkens i Ualmindelighed, — Gud være Lovet — høist hæderlige Lærere. Jeg skal saavidt det staar i min Magt anse det for min Pligt, paa enhver mulig Maade at fremme deres Lærv, at støtte enhver ædel Stræben hos dem, der gaar ud paa at fremme de Reformere i Skolen og Kirken, hvorpaa enhver ny Tid har et uafviseligt Krav. Ja, selv om de i Tidenskabernes